

# ENDURSKOÐUN AÐALSKIPULAGS HAFNARFJARÐAR 2020

SKIPULAGSLÝSING - MATSLÝSING

18. MAÍ 2020 –

**TIL YFIRFERÐAR INNAN STJÓRNSÝSLU HAFNARFJARÐAR**

**TEIKNISTOFA  
ARKITEKTA**  
GYLFI GUÐJÓNSSON  
OG FÉLAGAR ehf.  
arkitektar faí



# Efnisyfirlit

---

<b>1</b>	<b>Inngangur</b> .....	<b>3</b>
1.1	Aðdragandi .....	3
1.2	Viðfangsefni .....	3
1.3	Áherslur .....	4
1.4	Verklag .....	4
<b>2</b>	<b>Forsendur endurskoðunar</b> .....	<b>5</b>
2.1	Stefna gildandi aðalskipulags .....	5
2.2	Staðbundnar og lýðfræðilegar forsendur .....	7
2.2.1	Staðhættir .....	7
2.2.2	Íbúafjöldi .....	7
2.2.3	Íbúðir .....	8
2.2.4	Atvinnulíf .....	9
2.2.5	Samgöngur .....	9
2.2.6	Náttúruvernd .....	9
2.2.7	Minjavernd .....	10
2.3	Önnur stefnuskjöl og áætlanir .....	11
2.3.1	Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna .....	11
2.3.2	Landsskipulagsstefna .....	11
2.3.3	Svæðisskipulag höfuðborgarsvæðisins .....	13
2.3.4	Aðalskipulag aðliggjandi sveitarfélaga .....	13
2.4	Landsáætlanir .....	14
2.4.1	Kerfisáætlun Landsnets 2019-2028 .....	14
2.4.2	Samgönguáætlun 2020-2034 .....	14
2.4.3	Aðgerðaráætlun í loftslagsmálum .....	15
<b>3</b>	<b>Umhverfismat aðalskipulagsins, matslýsing</b> .....	<b>16</b>
3.1	Áhrifa- og umhverfispættir .....	16
3.2	Umhverfisáhrif og viðmið .....	18
3.3	Valkostir .....	18
<b>4</b>	<b>Skipulagsferill, samráð og kynning</b> .....	<b>19</b>
4.1	Skipulagsferill og tímaáætlun .....	19
4.2	Umsagnaraðilar .....	20
4.3	Ábendingar og athugasemdir um lýsingu .....	20

# 1 INNGANGUR

**Með framlagningu og kynningu lýsingar er í upphafi verks óskað eftir því að íbúar, umsagnaraðilar og aðrir hagsmunaaðilar leggi fram sjónarmið og ábendingar, sem að gagni gætu komið við gerð skipulagsins.**

## 1.1 AÐDRAGANDI

Aðalskipulag Hafnarfjarðar 2013-2025 var samþykkt af bæjarstjórn Hafnarfjarðar 14. maí 2014 og staðfest af Skipulagsstofnun 10. júlí sama ár. Aðalskipulagið er sett fram á landnotkunaruppdrætti, sem sýnir allt samfellt land Hafnarfjarðarbæjar suður í Bláfjöll, landnotkunaruppdrættir fyrir Krísuvík og í greinargerð þar sem fram kemur stefna bæjarins um landnotkun, samgöngu- og þjónustukerfi, umhverfismál og þróun byggðar. Gerðar hafa verið 7 breytingar á skipulaginu frá staðfestingu þess.

Samkvæmt 35. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 skal sveitarstjórn að loknum hverjum sveitarstjórnarkosningum meta hvort ástæða sé til að endurskoða aðalskipulag sveitarfélagsins.

Skipulags- og byggingarráð Hafnarfjarðar samþykkti, á fundi ráðsins 16. júlí 2018, að hefja endurskoðun á aðalskipulagi Hafnarfjarðar. Bæjarstjórn staðfesti afgreiðslu skipulags- og byggingarráðs 4. sept. 2020.

Þegar vinna við endurskoðun aðalskipulags hefst skal taka saman og leggja fram skipulagslýsingu sbr. ákvæði 30. gr. skipulagslaga, þar sem gerð er grein fyrir helstu forsendum, fyrirliggjandi stefnu og fyrirhuguðu skipulagsferli.

### **Með framlagningu lýsingar hefst samráð um endurskoðun aðalskipulagsins.**

Á kynningartíma skipulagslýsingar er óskað eftir ábendingum, sjónarmiðum og athugasemdum frá íbúum og öðrum hagsmunaaðilum, sem að gagni gætu komið í þeirri skipulagsvinnu, sem framundan er. Jafnframt er leitað til lögboðinna umsagnaraðila á þessu stigi og óskað samráðs við Skipulagsstofnun um umfang og áherslur við mat á umhverfisáhrifum skipulagsins.

## 1.2 VIÐFANGSEFNI

Endurskoðun aðalskipulagsins felst í uppfærslu og endurmati gildandi aðalskipulags og stefnu þess. Miðað verður við gildandi ákvæði og skilmála og þeir endurskoðaðir þar sem þörf er á.

Helstu viðfangsefni endurskoðunar eru:

- Uppfærsla og endurmat helstu forsendna.
  - Hagtölur.
  - Lýðtölur, mannfjöldaspá.
- Landnotkun og landnýting.
  - Yfirfara og uppfæra þróunar- og þéttingarsvæði.
  - Ný byggingarsvæði Hafnarfjarðar.
  - Uppfæra landnotkun í upplandinu miðað við breytt sveitarfélagsmörk skv. úrskurði Hæstaréttar árið 2017.
  - Þróa rammahluta aðalskipulags með vísan til þróunarsvæða innan bæjarins.
  - Uppfæra og endurskoða landnotkunarflokkka m.t.t. atvinnu- og iðnaðarsvæða.
- Samgöngu- og þjónustukerfi.
  - Yfirfara og endurskoða gatnakerfi m.a. vegna tvöföldunar Reykjanesbrautar.

- Yfirfara og endurskoða gatnakerfi m.t.t. sjónarmiða um bættar almenningssamgöngur.
- Umhverfismál.
  - Yfirfara og endurmeta verndarákvæði vegna byggðar og náttúru.
- Samþætting við aðrar áætlanir.
  - Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun.
  - Landsskipulagsstefna.
  - Svæðisskipulag höfuðborgarsvæðisins, Höfuðborgarsvæðið 2040.
  - Aðalskipulag aðlægra sveitarfélaga.
  - Aðrar viðeigandi áætlanir og stefnuskjöl.
- Umhverfismat áætlunarinnar, umhverfisskýrsla.
  - Endurskoðað aðalskipulag fellur undir lög um umhverfismat áætlana nr. 105/2006.
  - Líkleg áhrif þeirra breytinga, sem endurskoðunin mun fela í sér.
  - Samanburður þeirra skipulagskosta, sem til álita koma, m.t.t. líklegra áhrifa þeirra á umhverfi og samfélag.

### 1.3 ÁHERSLUR

Við endurskoðun aðalskipulagsins verður miðað við stefnu gildandi aðalskipulags. Stefna og markmið skipulagsins verða endurmetin og uppfærð eftir því sem breyttar forsendur eða áherslur gefa tilefni til.

### 1.4 VERKLAG

- Endurskoðun aðalskipulagsins verður unnin undir stjórn skipulags- og byggingarráðs.
- Skipulagsfulltrúi Hafnarfjarðar er verkefnisstjóri.
- Verkefnið verður unnið af starfsfólki Skipulags- og byggingarsviðs Hafnarfjarðar með aðstoð skipulagsráðgjafa og annarra ráðgjafa eftir þörfum.

## 2 FORSENDUR ENDURSKOÐUNAR

---

### 2.1 STEFNA GILDANDI AÐALSKIPULAGS

Eftirfarandi er stefna gildandi aðalskipulags. Við endurskoðun aðalskipulags verður stefnan yfirfarin og endurmetin.

#### FRAMTÍÐARSÝN AÐALSKIPULAGS HAFNARFJARÐAR 2013-2025:

- Hafnarfjörður verði eitt eftirsóttasta bæjarfélag í landinu til búsetu og atvinnu:
- Hafnarfjörður á áfram að bjóða fagurt umhverfi og alhliða þjónustu við íbúa og atvinnufyrirtæki
- Í Hafnarfirði sé öruggt og fjölskylduvænt búsetuumhverfi, þar sem allir geta fundið húsnaði og umhverfi við sitt hæfi.
- Þar séu atvinnumöguleikar fyrir sem flesta, fjölbreytt atvinnulíf m.a. með verðmætum nýsköpunarstörfum og hátækni auk hefðbundinna atvinnugreina.
- Þar séu fjölbreyttir menntunarmöguleikar, öflugt menningarlíf, fjölbreyttir möguleikar til tólmstundaiðu og íþróttaiðkunar og góð félagsleg þjónusta með áherslu á stuðning við einstaklinga til sjálfshjálpar.
- Þar séu fjölbreyttir möguleikar til útivistar, bæði innan byggðar og í ósnortinni náttúru.
- Þar sé áhersla á sjálfbæra þróun og verndun byggðar, vistkerfis og náttúru.

#### MARKMIÐ - BYGGÐ:

- Sérkenni Hafnarfjarðar skulu varðveitt og meginrættir bæjarmyndarinnar styrktir með áherslu á fallega og heildstæða bæjarmynd.
- Tryggja skal fjölbreytt framboð húsagerða í nýjum hverfum.
- Íbúðar- og atvinnusvæði skulu mynda samfellda þéttbýlisheild í samspili við umhverfi og náttúru, með hagkvæmni og búsetugæði að leiðarljósi.
- Núverandi byggð skal þétt þar sem það á við, m.a. með endurskipulagningu vannýtttra svæða.
- Vanda skal skipulag og skilmálagarð fyrir ný hverfi og tryggja þannig gæði mannvirkja og umhverfis.
- Stytta fjarlægðir milli íbúa og starfa.

#### MARKMIÐ – ATVINNULÍF.

- Efla skal ímynd Hafnarfjarðar sem eftirsóknarverðs bæjarfélags fyrir fyrirtæki.
- Stefnt skal að fjölbreyttu framboði á atvinnulóðum og flokkun atvinnusvæða eftir eðli og rýmisþörfum atvinnustarfsemi, þannig að sem flest fyrirtæki finni svæði sem henta þeirra kröfum.
- Styrkja skal miðbæ Hafnarfjarðar sem öflugan kjarna og miðstöð þjónustu og ferðamála í bænum.
- Stuðla skal að öflugri uppbyggingu atvinnu- og þjónustustarfsemi á suðursvæðum Hafnarfjarðar.
- Vanda skal hönnun bygginga og umhverfis við aðkomuleiðir að bænum.
- Stefnt skal að því að Hafnarfjörður verði einn mikilvægasti ferðamannabær landsins.
- Hafnarfjörður leggi áfram áherslu á fjölpætta hafnarstarfsemi og verði áfram miðstöð flutninga og hafnsækinnar starfsemi í Hafnarfirði og nágrenni.

## MARKMIÐ – SAMGÖNGUR

- Gæði umferðarkerfisins sem þjónustukerfis verði tryggð.
- Umferðarkerfið skal mæta ströngustu kröfum um öryggi, m.a. skal tryggja skólabörnum öruggar gönguleiðir milli heimila og skóla.
- Leitast verði við að draga úr neikvæðum áhrifum bílaumferðar með mótvægisáðgerðum og með því að beina þungaumferð framhjá meginbyggð.
- Almenningsamgöngur verði efldar með forgangi vagna á meginleiðum.
- Með skipulagi og uppbyggingu vandaðs göngu- og hjólréiðastígakerfi skal unnið að því að draga úr bílaumferð.
- Áfram verði unnið að uppbyggingu *reiðleiða*.

## MARKMIÐ – UMHVERFI

- Viðhalda skal tengslum við sögu og menningararf með verndunaráætlunum fyrir mannvirki og fornminjar.
- Skapa íbúum og fyrirtækjum öruggt umhverfi.
- Markvisst skal unnið að því að viðhalda gæðum náttúru og umhverfis og skapa íbúum heilnæmt, öruggt og gott búsetuumhverfi.
- Styrkja skal aðgengi að upplandi bæjarins, útivistarsvæðum og náttúru án þess að gengið sé á gæði landsins og óspillta náttúru.
- Hafa skal sjálfbæra þróun í anda staðardagskrár Hafnarfjarðar að leiðarljósi við skipulag byggðar.
- Vernda ber óspillta náttúru og vinna verndaráætlanir í *þeim tilgangi*.

## MARKMIÐ – MENNING OG SAMFÉLAGSÞJÓNUSTA

- Menningarstofnanir bæjarins verði efldar og framboð menningar- og listviðburða
- aukið.
- Uppbygging skóla í nýjum íbúðarhverfum skal miðast við að gönguleiðir að þeim séu ekki lengri en 800 metrar
- Uppbygging leikskóla í nýjum íbúðarhverfum skal miðast við að stefnt sé að nægilegu leikskólarými í hverju skólahverfi.
- Tryggja skal aðstöðu fyrir íþrótt- og æskulýðsstarfsemi og góðu aðgengi allra að henni.
- Félagspjónusta skal staðsett þannig að aðgengi almennings að henni sé tryggt með greiðum stíga- og gatnatengingum, sem mæti m.a. þörfum hreyfihamlaðra, barna og eldri borgara.
- Með hjálp nútíma upplýsingamiðlunar skal þess gætt að almenningur hafi góðan aðgang að upplýsingum um stefnumarkandi ákvarðanir og framkvæmdir sem áætlaðar eru á vegum bæjarfélagsins.

## 2.2 STAÐBUNDNAR OG LÝÐFRÆÐILEGAR FORSENDUR

### 2.2.1 STAÐHÆTTIR

Góð hafnarskilyrði frá náttúrunnar hendi hafa frá upphafi byggðar verið grundvöllur þéttbýlismyndunar í Hafnarfirði. Staðarins er fyrst getið í rituðum heimildum um 1400 og frá upphafi 15. aldar hefur Hafnarfjörður verið ein helsta útflutningshöfn og fiskihöfn landsins. Þilskipaútgerð frá seinni hluta 19. aldar og togaraútgerð á fyrri hluta 20. aldar lögðu grunninn að vexti bæjarins.

Á fyrri hluta 19.aldar fór byggð að vaxa og allmörg smábýli, einkum þurrabúðir, risu í lægðinni sunnan við fjarðarbotninn. Íbúum fór að fjölga að ráði upp úr miðri 19.öld, þegar síðara tímabil þilskipaútgerðar hófst. Útgerð óx stöðugt í framhaldi af því og fjölgun íbúa hefur verið nær óslitin síðan. Þegar bærinn fékk kaupstaðarréttindi 1908 voru íbúar 1.469 en voru orðnir 29.971 í ársbyrjun 2020.

Ágrip af uppbyggingarsögu Hafnarfjarðar er í greinargerð gildandi aðalskipulags.

Lögsagnarumdæmi Hafnarfjarðar er um 147 km<sup>2</sup>. Þar af er Krýsuvíkurland um 60 km<sup>2</sup>. Landið er við jaðar hins virka gosbeltis sem liggur um Reykjanesskaga og teygir sig norður í Langjökul. Einkennandi eru úfin kargahraun sem runnið hafa til sjávar og mynda grunn undir stórum hluta bæjarins og eru hans helsta einkenni. Upp úr hraunflákunum standa stakstæð fell sem eru áberandi kennileiti og má þar nefna Helgafell, Valahnjúka og Ásfjall, sem stendur næst byggðinni. Landslag er í heild fjölbreytilegt og í því finnast sérstæð náttúrufyrirbrigði.

Hafnarfjörður er á mótum tveggja megin drátta í jarðfræði höfuðborgarsvæðisins. Annars vegar eru jökulsorfin grágrýtis- og móbergsholt og hins vegar nútímahraun. Móbergið og grágrýtið mynda eldri hluta berggrunnins en hraunin þann yngri. Mikil eldvirkni hefur verið í bæjarlandinu á nútíma, þ.e. á síðustu 10 þúsund árum, og eru yngstu hraunin talin vera innan við þúsund ára gömul.

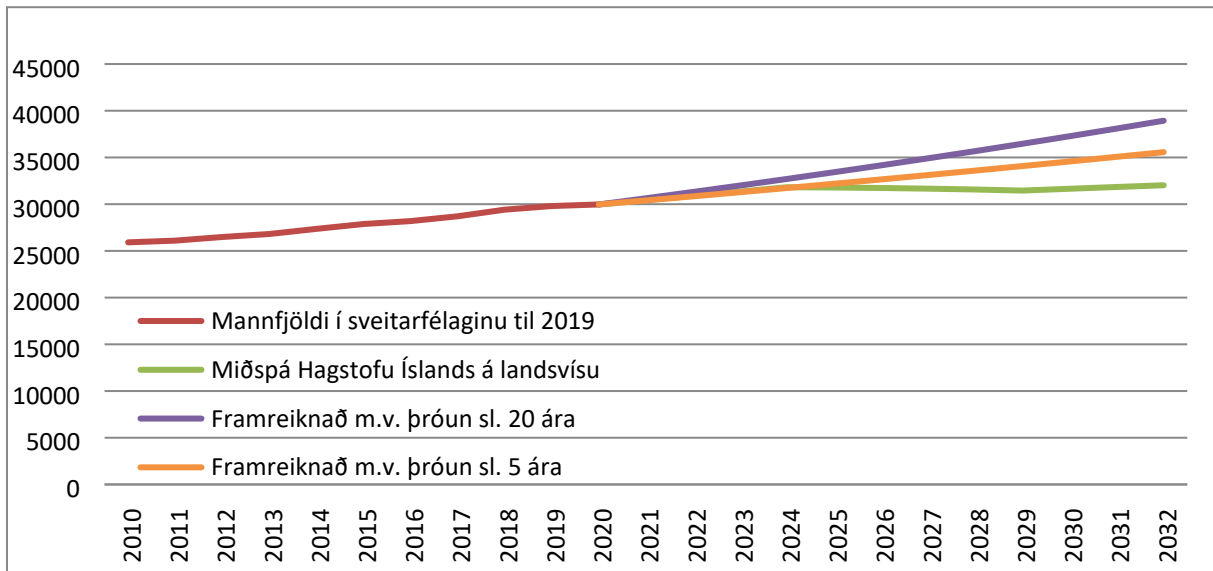
### EIGNARHALD Á LANDI

Hafnarfjörður er eigandi meirihluta lands innan lögsagnarumdæmisins. Auk nokkurra byggingalóða innan núverandi byggðar eru helstu lönd í einkaeign lönd Skógræktar ríkisins, Lónakots, Óttarsstaða, Rio Tinto Alcan á Íslandi og hluti Straumslands, samtals um 35 km<sup>2</sup>.

### 2.2.2 ÍBÚAFJÖLDI

Hafnarfjarðar er fyrst getið í rituðum heimildum um 1400 og frá upphafi 15. aldar hefur Hafnarfjörður verið ein helsta útflutningshöfn og fiskihöfn landsins. Þilskipaútgerð frá seinni hluta 19. aldar og togaraútgerð á fyrri hluta 20. aldar lögðu grunninn að vexti bæjarins. Á fyrri hluta 19.aldar fór byggð að vaxa og allmörg smábýli, einkum þurrabúðir, risu í lægðinni sunnan við fjarðarbotninn. Íbúum fór að fjölga að ráði upp úr miðri 19.öld, þegar síðara tímabil þilskipaútgerðar hófst. Útgerð óx stöðugt í framhaldi af því og fjölgun íbúa hefur verið nær óslitin síðan. Þegar bærinn fékk kaupstaðarréttindi 1908 voru íbúar 1.469 en voru orðnir 29.971 í ársbyrjun 2020. Íbúum hefur fjölgað hratt undanfarna tvo áratugi og nemur fjölgunin um 50% frá aldamótum.

Til þess að nálgast viðmiðun fyrir nýbyggingarsvæði aðalskipulagsins eru mismunandi framreikningar skoðaðir. Lagt er til að miðað verði við áframhaldandi fjölgun íbúa og annars vegar litið á framreikning miðað við þróun undanfarinna ára og hins vegar tekið mið af mannfjöldaspá Hagstofunnar. Þetta felur í sér talsverða óvissu en hærri tölurnar þjóna þeim tilgangi að hafa borð fyrir báru þannig að hægt verði að mæta áframhaldandi örum vexti þótt ákveðnar líkur séu á að úr honum dragi.



1. mynd. Tilgáta um mannfjöldaþróun í Hafnarfirði á skipulagstímabilinu.

Í áætlunum aðalskipulagsins verður miðað við að íbúafjöldi í lok skipulagstímabilsins verði á bilinu 32.000 til 39.000, þ.e. 7% (2.000) til 30% (9.000) fjölgun.

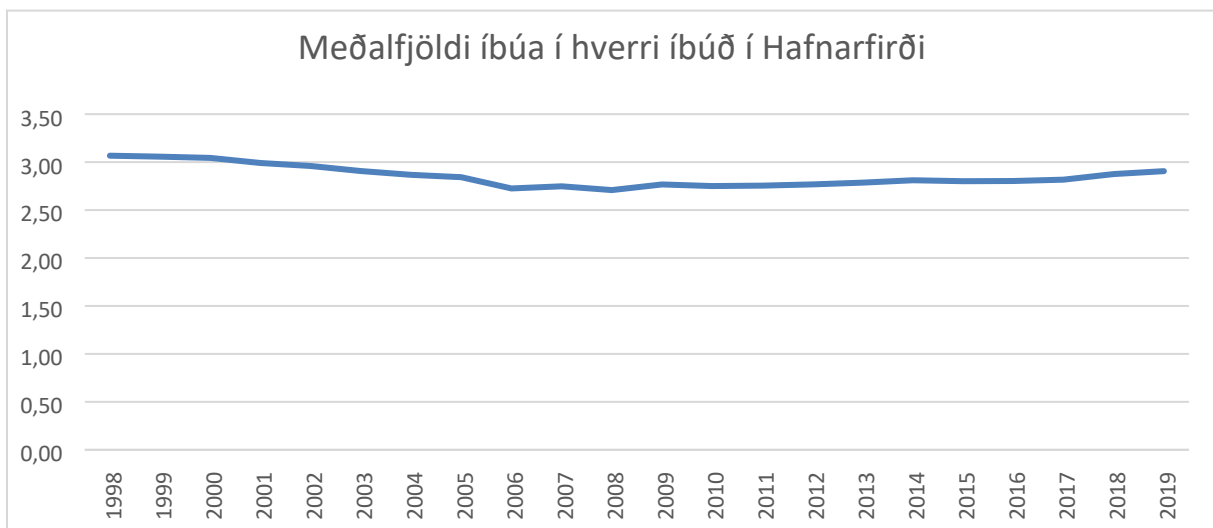
Til að meta betur þörf fyrir ákveðnar tegundir húsnæðis á skipulagstímanum verða lýðtölur unnar frekar í aðalskipulagsvinnunni og litið til aldurssamsetningar íbúa.

### 2.2.3 ÍBÚÐIR

Um aldamót bjuggu um 3 íbúar að meðaltali í hverri íbúð í Hafnarfirði en 2008 var meðalfjöldinn 2,71 íb/íbúð. Í árslok 2019 voru skráðar 10.155 íbúðir í Hafnarfirði. Meðalíbúafjöldi í hverri íbúð var þá 2,91 íbúar/íbúð og hafði vaxið nokkuð undanfarandi ár.

Meðalheimilisstærð á höfuðborgarsvæðinu öllu var um 2,54 íbúar/íbúð árið 2018. Á landinu öllu það ár var meðalheimilisstærð 2,5 íbúar/íbúð en hafði verið 2,66 íbúar/íbúð árið 2000.

Með breyttri aldursskiptingu breytist fjölskyldumynstrið. Fleiri einstaklingar halda heimili en áður og fæðingartíðni (fjöldi lifandi fæddra barna á ævi hvers konu) hefur lækkað og er nú lægri en nokkru sinni frá því skipuleg skráning hófst (1853).



2. mynd. Meðalfjöldi íbúa í hverri íbúð í Hafnarfirði 1998-2019.



Líklegt er að meðalheimilisstærð muni minnka á næstu árum og áratugum. En þarna eru fleiri áhrifavaldar en fæðingartíðni og lýðtölur. Skipan húsnæðismála hefur afgerandi áhrif þar sem þróun ólíkra húsnæðiskerfa, sem geta unnið saman og mætt ólíkum þörfum fólks t.d. eftir aldri, fjölskyldu-stöðu og efnahag með markmið um húsnæði/heimili fyrir alla að leiðarljósi, skiptir máli.

## 2.2.4 ATVINNULÍF

### ATVINNUPÁTTTAKA, FJÖLDI STARFA

Atvinnupátttaka Hafnirfyrirbúnaðs var 55.5% af heildaríbúafjölda árið 2019 og 75,2% af íbúum á aldrinum 25-74 ára. Þennan áratug eftir hrúðið var atvinnupátttakan sveiflukennd á milli 50 og 58% miðað við heildarfjölda. Meðaltal árunna 2009-2019 er 54,4%.

Út frá mannfjöldaspá (hlutfall fólks á starfsaldri breytist lítið á skipulagstímabilinu) má miða við að um 860-1.600 ný störf þurfi til þess að viðhalda sömu atvinnupátttöku og nú er. Ekki er lítið til þess hvort störf, sem Hafnirfyrirbúnaðs vinna, eru eða verða unnin í bæjarfélaginu eða annars staðar. Vinnusókn er á báða bóga og því látið nægja á þessu stigi að líta til fjölgunar starfa út frá mannfjöldatölum.

### ATVINNUGREINAR OG LANDÞÖRF VEGNA ATVINNUSTARFSEMI

Í aðalskipulagvinnunni verður greind staða og þróun hlutfallsskiptinga atvinnugreina undanfarin 10-20 ár og áframhaldandi þróun metin. Áætlun um landþörf vegna mismunandi atvinnustarfsemi mun byggja á þeirri greiningarvinnu.

## 2.2.5 SAMGÖNGUR

Núverandi staða verður metin m.t.t. stefnu og talnagrunna sem sýna þróun umferðar fjölbreyttra ferðamáta.

## 2.2.6 NÁTTÚRUVERND

### FRIDLÝST SVÆÐI

Sjö svæði í Hafnirfyrirbúnaði njóta friðlýsingar í samræmi við ákvæði laga um náttúruvernd nr. 60/2013.<sup>1</sup>

- Ástjörn og Ásfjall
- Hamarinn
- Hleinar
- Hvaleyrarlón og Hvaleyrarhöfði
- Kaldárhraun og Gjárnar
- Litluborgir
- Stekkjakraun

Hafnirfyrirbúnaðs á hlutdeild í tveim fólkvöngum, sem eru samvinnuverkefni sveitarfélaga:

- Bláfjallafólkvangur Reykjanesfólkvangur

### NÁTTÚRUMINJASKRÁ, C-HLUTI

Aðrar náttúruminjar sem tilgreindar eru í s.k. C-hluta náttúruminjaskrár njóta ekki formlegrar friðlýsingar. Forðast ber að raska svæðum eða náttúrumyndunum sem skráðar hafa verið á C-hluta náttúruminjaskrár nema almannahagsmunir krefjist þess og annarra kosta hafi verið leitað. Framkvæmdir eru háðar umsögnum Umhverfisstofnunar, Náttúrufræðistofnunar Íslands og

<sup>1</sup> Vefur Umhverfisstofnunar: <https://www.ust.is/nattura/natturuverndarsvaedi/fridlyst-svaedi/sudvesturland/>

viðkomandi náttúruverndarnefndar. Eftirtalin svæði í Hafnarfirði eru á náttúruminjaskrá auk friðlýstra svæða.<sup>2</sup>

- 111. **Strandlengjan frá Fögruvík í Vatnsleysuvík að Straumi við Straumsvík,**
- 112. **Straumsvík, Hafnarfirði.**
- 117. Bessastaðanes, Gálgahraun og **fjörur frá Bala að Kársnesi,** Hafnarfirði, Garðabæ, Kópavogi og Bessastaðahreppi, Gullbringusýslu.

## HVERFISVERND VEGNA NÁTTÚRUFARS

Núgildandi ákvæði um hverfisvernd vegna náttúrufars verða yfirfarin í skipulagsvinnunni.

### 2.2.7 MINJAVERND

#### FORNMINJAR

Fjöldi fornminja er í landi Hafnarfjarðar og í Krýsuvík. Ekki hefur verið gefin út heildstæð minjaskrá fyrir allt bæjarlandið. Þekktir minjastaðir, friðlýstar og friðaðar minjar, eru merktir á vefsíðu Minjastofnunar. Fyrir liggja minjaskrár fyrir nokkur skipulags- og framkvæmdasvæði. Um minjar og minjavernd gilda skýr ákvæði laga um menningarminjar nr. 80/2012.

#### HÚSAVERND

Friðlýstar byggingar í Hafnarfirði:

- Bæjarbíó, Strandgötu 6, Hafnarfirði
- Fríkirkjan í Hafnarfirði
- Hafnarfjarðarkirkja
- Strandgata 55 - Fjörukráin, Hafnarfirði
- Strandgata 57 - Fjörukráin, Hafnarfirði
- Vesturgata 6, Hafnarfirði

Öll hús og mannvirki sem eru 100 ára eða eldri eru friðuð skv. ákvæðum laga um menningarminjar nr. 80/2012. Í friðun vegna aldurs felst umsagnarskylda og samráðsskylda við Minjastofnun Íslands og minjaverði um allar breytingar á þeim mannvirkjum sem falla ákvæðið. Aldursákvæðið felur þannig í sér varúðar- og samráðsskyldu en ekki formlega friðlýsingu. Við gerð skipulagsins verður gerð grein fyrir þeim byggingum, sem falla undir aldursákvæði laganna á skipulagstímanum.

Fyrir liggja eftirtaldar húsakannanir fyrir Hafnarfjörð:

- Batteríið arkitektar. 2017. Hraun vestur, Hafnarfirði, Húsakönnun.
- Karl Rúnar Þórsson. 2008. Austurgata. Húsaskráning Byggðasafns Hafnarfjarðar. Hafnarfjörður: Byggðasafn Hafnarfjarðar – húsvernd.
- Karl Rúnar Þórsson. 2009. Deiliskipulag. Suðurgata - Hamarsbraut. Húsaskráning Byggðasafns Hafnarfjarðar. Hafnarfjörður: Byggðasafn Hafnarfjarðar - húsvernd.
- Málfríður Kristjánsdóttir, Björn Pétursson og Rósa Karen Borgþórsdóttir. 2019. Miðbær Hafnarfjarðar. Húsakönnun.
- Sigurður Harðarson, Pétur H. Ármannsson og Karl Rúnar Þórsson. 2002. *Húsverndun í Hafnarfirði. Stefnumörkun. Tillaga vinnuhóps.* Hafnarfjörður: Hafnarfjarðarbær.

Ákvæði um hverfisvernd byggðar og menningarminja byggjast m.a. á húsakönnunum.

---

<sup>2</sup> Vefur Umhverfisstofnunar: <https://www.ust.is/nattura/naturuverndarsvaedi/natturuminjaskra/>

## HVERFISVERND BYGGÐAR OG MENNINGARMINJA

Núgildandi ákvæði um hverfisvernd byggðar verða yfirfarin í skipulagsvinnunni. Yfirstandandi vinna um afmörkun verndarsvæða í byggð í Vesturbæ Hafnarfjarðar mun mögulega gefa tilefni til endurskoðunar á hluta ákvæða.

## 2.3 ÖNNUR STEFNUSKJÖL OG ÁÆTLANIR

### 2.3.1 HEIMSMARKMIÐ SAMEINUÐU ÞJÓÐANNA

Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna voru samþykkt í september árið 2015. Þar eru sett 17 meginmarkmið með 169 undirmarkmiðum. Þau taka bæði til innanlandsmála og alþjóðasamstarfs. Ríkisstjórn Íslands forgangsraðaði 65 af undirmarkmiðunum við innleiðingu þeirra á Íslandi 2018.

Dæmi um markmið sem gætu tengst aðalskipulagi Hafnarfjarðar (kaflanúmer heimsmarkmiða):

- 6.3 Eigi síðar en árið 2030 verði vatnsgæði aukin með því að draga úr mengun, útiloka óæskilega sorplosun og lágmarka losun hættulegra efna og efnablandna. Hlutfall óunnins skólps og frárennslisvatns verði minnkað um helming og endurvinnsla og örugg endurnýting aukin til muna um heim allan.
- 6.6 Eigi síðar en árið 2020 verði unnið að úrræðum til að vernda og endurheimta vatnstengd vistkerfi, þ.m.t. fjalllendi, skóga, votlendi, ár, grunnvatnsból og vötn.
- 11.1 Eigi síðar en árið 2030 geti allir orðið sér úti um fullnægjandi og öruggt húsnæði á viðráðanlegu verði.
- 11.2 Eigi síðar en árið 2030 geti allir ferðast með öruggum sjálfbærum samgöngutækjum á viðráðanlegu verði á bættu vegakerfi. Lögð verði áhersla á betri almenningssamgöngur sem taka mið af fólki í viðkvæmri stöðu, konum, börnum, fötluðu fólki og öldruðum.
- 11.4 Blásið til sóknar til þess að vernda og tryggja náttúru- og menningararfleifð heimsins.
- 13.2 Ráðstafanir vegna loftslagsbreytinga verði að finna í landsáætlunum, stefnumótunum og skipulagi.
- 14.1 Eigi síðar en árið 2025 verði verulega dregið úr og komið í veg fyrir hvers kyns mengun sjávar, einkum frá starfsemi á landi, þ.m.t. rusli í sjó og mengun af völdum næringarefna.
- 15.9 Eigi síðar en árið 2020 verði tekið tillit til gildis vistkerfis og líffræðilegrar fjölbreytni við gerð lands- og svæðisáætlana og í öllu þróunarferli, skýrslugerðum og aðgerðum til að draga úr fátækt.

### 2.3.2 LANDSSKIPULAGSSTEFNA

Í landsskipulagsstefnu, sem samþykkt var á Alþingi 2016, eru markmið og áherslur sem varða almannahagsmuni, byggðapróun og landnotkun á landsvísu. Markmið landsskipulagsstefnu verða höfð að leiðarljósi við endurskoðun aðalskipulagsins. Flokkurinn **búsetumynstur og dreifing byggðar** á helst við um aðalskipulag Hafnarfjarðar.

Dæmi um markmið í Landsskipulagsstefnu sem eiga helst við (kaflanúmer eru úr landsskipulagsstefnu):

### **3 BÚSETUMYNSTUR OG DREIFING BYGGÐAR**

Þróun þéttbýlis og fyrirkomulag byggðar stuðli að sjálfbærni með áherslu á gæði í hinu byggða umhverfi og markvissu og samþættu skipulagi byggðar og samgangna.

#### **3.1 Heildstætt búsetumynstur og jafnvægi í byggðapróun**

Skipulag byggðar og þróun þéttbýlis stuðli að samkeppnishæfni og þoli samfélags í einstökum landshlutum og á landinu í heild.

#### **3.2 Sjálfbært skipulag þéttbýlis**

Skipulag byggðar stuðli að sjálfbærri þróun þéttbýlisstaða með þéttri, samfelldri byggð, endurskipulagningu vannýtttra svæða og eflingu nærsamfélags. Uppbygging íbúðar- og atvinnuhúsnæðis verði í samræmi við þarfir samfélagsins á hverjum tíma og til framtíðar.

##### **3.2.1 Vöxtur þéttbýlisstaða**

Sveitarfélög skilgreini í aðalskipulagi vaxtarmörk þéttbýlisstaða með það fyrir augum að efla viðkomandi þéttbýlisstað og standa vörð um verðmæt náttúrusvæði og landbúnaðarland. Skýr skil verði milli þéttbýlis og dreifbýlis. Almennt verði haft að leiðarljósi að **þétta byggð og blanda atvinnustarfsemi, verslun og þjónustu**, og tengja við íbúðarbyggð í þágu sjálfbærni daglegs lífs og aukinna lífsgæða.

##### **3.2.2 Hagkvæm uppbygging**

Í skipulagsáætlunum sveitarfélaga verði mörkuð stefna um uppbyggingu íbúðar og atvinnuhúsnæðis sem taki mið af fyrirsjáanlegum þörfum samfélagsins og lýðfræðilegum breytingum til framtíðar. Stuðlað verði að fjölbreyttum húsnæðiskostum, svo sem hvað varðar húsagerðir og stærðir. Tryggt verði fjölbreytt og sveigjanlegt húsnæði sem stuðli að félagslegri fjölbreytni og í því samhengi verði hugað sérstaklega að framboði á húsnæði fyrir alla tekjuhópa.

#### **3.3 Gæði hins byggða umhverfis**

Skipulag byggðar og bæjahönnun stuðli að gæðum í hinu byggða umhverfi og að yfirbragð og mælikvarði nýrrar byggðar falli að bæjarmynd viðkomandi staðar og sögulegri byggð. Jafnframt verði stuðlað að heilnæmu umhverfi sem veiti góð skilyrði til búsetu og möguleika til fjölbreyttrar útiveru.

##### **3.3.1 Gæði byggðar og bæjarrýma**

Við skipulagsgerð sveitarfélaga verði sérstaklega hugað að gæðum hins byggða umhverfis og sett fram stefna og ákvæði um mælikvarða byggðar, byggðamynstur og samspil byggðar, bæjarrýma og ferðamáta. Einnig verði sérstaklega hugað að almenningsrýmum og útivistarsvæðum með það að markmiði að hvetja til útiveru og hreyfingar, matjurtaræktunar og náttúruupplifunar og varðveita verðmæt náttúrusvæði. Jafnframt verði tekið tillit til sögulegs samhengis í þróun byggðar og menningararfurinn nýttur til að styrkja sérkenni og staðaranda.

#### **3.4 Samkeppnishæf samfélög og atvinnulíf**

Skipulag byggðar og landnotkunar stuðli að samkeppnishæfni og eflingu samfélags og atvinnulífs.

### 3.5 Sjálfbærar samgöngur

Skipulag byggðar og landnotkunar feli í sér samþætta stefnu um byggð og samgöngur með áherslu á greiðar, öruggar og vistvænar samgöngur og fjölbreytta ferðamáta.

### 3.6 Trygg fjarskipti í sátt við umhverfið

Skipulag gefi kost á uppbyggingu fjarskiptamannvirkja til að tryggja örugg fjarskipti, um leið og gætt verði að umhverfisáhrifum.

### 3.7 Náttúruvá og loftslagsbreytingar

Við skipulag byggðar verði tekið tillit til náttúruvá og loftslagsbreytinga.

#### 2.3.3 SVÆÐISSKIPULAG HÖFUÐBORGARSVÆÐISINS

Svæðisskipulag höfuðborgarsvæðisins sem nefnist Höfuðborgarsvæðið 2040 og var samþykkt árið 2015 er sameiginleg stefna sveitarfélaganna Garðabæjar, Hafnarfjarðarkaupstaðar, Kjósarhrepps, Kópavogsbæjar, Mosfellsbæjar, Reykjavíkurborgar og Seltjarnarnesbæjar um náð samstarf, skipulagsmál og hagkvæman vöxt svæðisins næstu 25 árin. Stefna svæðisskipulagsins verður verður höfð að leiðarljósi við endurskoðun aðalskipulagsins.

Dæmi um markmið í Svæðisskipulagi sem eiga helst við (kaflanúmer eru úr Svæðisskipulagi):

- 1.1 Þróun þéttbýlis verður innan vaxtarmarka.
- 1.2 Meginþunga vaxtar verður beint á miðkjarna og önnur samgöngumiðuð þróunarsvæði. Hlutfall íbúðabyggðar á þeim svæðum vaxi úr 30% í 66% af allri borgarbyggðinni.
- 2.1 Á höfuðborgarsvæðinu verður raunhæft val um skilvirka samgöngumáta.
- 2.2 Hlutdeild almenningssamgangna í öllum ferðum innan svæðisins árið 2040 verður a.m.k. 12%.
- 2.3 Hlutdeild göngu og hjólreiða í öllum ferðum innan svæðisins árið 2040 verður a.m.k. 30%.
- 2.4 Meginstofnvegir tryggja greiða og örugga umferð fólks og vöru.
- 3.1 Alþjóðleg samkeppnisstaða höfuðborgarsvæðisins verður styrkt með markvissu skipulagi sem samþættir skilvirkar samgöngur og eftirsóknarverð uppbyggingarsvæði.
- 4.1 Íbúar höfuðborgarsvæðisins eiga aðgang að fjölbreyttum útivistarsvæðum sem hvetja til reglulegrar hreyfingar, náttúruupplifunar og jákvæðra félagslegra samskipta.

#### 2.3.4 AÐALSKIPULAG AÐLIGGJANDI SVEITARFÉLAGA

Aðliggjandi sveitarfélög eru Garðabær, Sveitarfélagið Ölfus, Grindavíkurbær og Sveitarfélagið Vogar. Í samræmi við 3. mgr. 28. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 þá skal gætt að samræmi við skipulagsáætlanir aðliggjandi sveitarfélaga.

## 2.4 LANDSÁÆTLANIR

Við endurskoðun aðalskipulagsins verður stefna og ákvæði metin með hliðsjón af þeim landsáætlunum sem við eiga. Í umhverfismati áætlunarinnar verður síðan gerð grein fyrir samhengi aðalskipulagsins og markmiða viðkomandi áætlana.

### 2.4.1 KERFISÁÆTLUN LANDSNETS 2019-2028

Kerfisáætlun Landsnets er langtímaáætlun um þróun meginflutningskerfis raforku. Þær framkvæmdir sem eiga við aðalskipulag Hafnarfjarðar eru:

- Styrking flutningskerfis raforku frá Hellisheiði í Hafnarfjörð þegar gert er ráð fyrir niðurrifi núverandi lína (Hamraneslína 1 og 2).
- Lega Lyklafellslínu 1.
- Lega Suðurnesjalínu 2.

### 2.4.2 SAMGÖNGUÁÆTLUN 2020-2034

Samgönguáætlunin felur í sér stefnu sem unnið skal eftir í samgöngumálum á árunum 2020 – 2034. Hún felur í sér stefnumótun í samgöngumálum og markmið sem unnið skal að. Skilgreining á grunnneti samgöngukerfisins nær til alls landsins og er ætlað að tryggja landsmönnum greiðar samgöngur. Í samgönguáætluninni er áætlun um fjáröflun til samgöngumála og yfirlit yfir útgjöld til allra helstu þátta í rekstri samgöngustofnana, viðhalds, öryggismála og nýframkvæmda á sviði flug-, siglinga- og vegamála.

Í áætluninni eru m.a. lögð fram markmið sem sum hver verða unnin í samvinnu við sveitarfélög og taka má tillit til við stefnumótun aðalskipulags t.d.:

#### 2.1. Markmið um greiðar samgöngur

- Stefnt verði að því að samgöngukerfi landsins myndi eina samþætta heild sem þjóni íbúum og atvinnulífi sem best. Aðgengi fólks að þjónustu og vörum verði aukið og hreyfanleiki bættur.
- Búsetugæði verði aukið með því að bæta samgöngur innan og milli skilgreindra vinnusóknarsvæða og stækka þau þar sem hægt er.
- Uppbygging og rekstur samgangna stuðli að eflingu atvinnulífs innan og milli landshluta.

#### 2.2. Markmið um öruggar samgöngur

- Öryggi verði haft til hliðsjónar við allar ákvarðanir, áherslur og aðgerðir í samgöngumálum óháð ferðamáta. Markmið allra öryggisaðgerða verði að vernda mannlíf og að Ísland standi jafnfætis þeim ríkjum er fremst standa í öryggismálum.

#### 2.3. Markmið um hagkvæmar samgöngur

- Stefnt verði að því að auka hagkvæmni í samgöngum fyrir notendur og samfélagið. Staðið verði að framkvæmdum, viðhaldi og þjónustu með skilvirkum hætti og fjármunir nýttir á eins hagkvæman hátt og unnt er.

#### 2.4. Markmið um umhverfislega sjálfbærar samgöngur.

- Stefnt skuli að því að samgöngur verði umhverfislega sjálfbærar og dregið verði úr hnattrænum, svæðisbundnum og staðbundnum umhverfisáhrifum samgangna.

Höfnin í Hafnarfirði er skilgreind sem höfn í grunnneti samgönguáætlunar.

Hafnarfjarðarvegur (40) er skilgreindur sem stofnvegur í grunnneti samgönguáætlunar.

### **2.4.3 AÐGERÐARÁÆTLUN Í LOFTSLAGSMÁLUM**

Aðgerðaáætlun í loftslagsmálum 2018 - 2030 var kynnt í fyrstu útgáfu í september 2018. Markmiðið með áætluninni er að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda og stuðla að aukinni kolefnisbindingu þannig að Ísland geti staðið við markmið Parísarsamningsins til 2030 og markmið ríkisstjórnarinnar um kolefnishlutleysi árið 2040.

Þetta er heildstæð áætlun sem samanstendur af 34 aðgerðum á mörgum sviðum. Megináherslurnar eru tvær:

- Orkuskipti í samgöngum, með sérstakri áherslu á rafvæðingu í vegasamgöngum.
- Átak í kolefnisbindingu þar sem skógrækt og landgræðsla gegna lykilhlutverki og markvisst verður dregið úr losun gróðurhúsalofttegunda með endurheimt votlendis.

Atriði sem Samband Íslenskra sveitarfélaga lagði áherslu á í umsögn:

- Almenningsamgöngur.
- Bætt landnotkun.
- Úrgangsmál.

### 3 UMHVERFISMAT AÐALSKIPULAGSINS, MATSLÝSING

Endurskoðun aðalskipulags Hafnarfjarðar fellur undir lög um umhverfismat áætlana nr. 105/2006 þar sem hún mun líklega marka nýja stefnu um ýmsar framkvæmdir sem tilgreindar eru í 1. og 2. viðauka laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000.

Fyrir liggur umhverfismat gildandi aðalskipulags og verður það ekki endurtekið í heild. Fjallað verður um og mat lagt á áhrif af breyttri stefnu og/eða landnotkun á valda umhverfisþætti.

Umhverfismat áætlana (UMÁ) verður hluti skipulagsvinnunnar. Það verður unnið af skipulags- og byggingarráði, bæjarstjórn, starfsmönnum bæjarins og þeim ráðgjöfum og sérfræðingum sem kallaðir verða til. Með því móti nýtist umhverfismatið best í þeim tilgangi að taka tillit til umhverfissjónarmiða við ákvarðanatöku og stuðla að óskertum eða bættum umhverfisgæðum bæjarbúa.

Umhverfismatinu er ætlað að:

- Nýtast við ákvarðanatöku í skipulagsvinnunni.
- Upplýsa um möguleg umhverfisáhrif endurskoðaðs aðalskipulags.
- Undirbyggja og rökstyðja ákvarðanatöku í skipulagsgerðinni.
- Aðstoða við val á milli skipulagskosta með samanburði á umhverfisáhrifum þeirra.

Í skipulagsvinnunni er umhverfismat áætlana mikilvægt til að tryggja samræmi á milli stefnumiða í mismunandi málaflokkum skipulagsins og tryggja að umhverfismarkmiðum sveitarfélagsins sé haldið á lofti í skipulagsgerðinni. Niðurstaða umhverfismatsins nýtist því til að bregðast við hugsanlegum neikvæðum umhverfisáhrifum með breytingu á stefnu eða mótun mótvægisáðgerða. Jafnframt verður umhverfismat áætlana nýtt til að móta vöktunaraðgerðir ef óvissa ríkir um umhverfisáhrif skipulags-tillögunnar.

Umhverfismat áætlunarinnar verður sett fram í **umhverfisskýrslu** sem annað hvort verður hluti greinargerðar með aðalskipulaginu eða sérstakt fylgiskjal. Þar verður gerð grein fyrir mögulegum umhverfisáhrifum aðalskipulagsins, greiningu á kostum, mótvægisáðgerðum og vöktun sem kann að verða skilgreind vegna mögulegra umhverfisáhrifa eða óvissu þar um.

Umhverfisskýrsla skal hafa að geyma þær upplýsingar sem sanngjarnt er að krefjast að teknu tilliti til þeirrar þekkingar sem er til staðar, þekktra matsaðferða, efnis og nákvæmni áætlunarinnar og stöðu hennar í stigskiptri áætlanagerð. Þar skal gerð grein fyrir niðurstöðu matsins og forsendum þess.

Uppbygging og innihald umhverfisskýrslu verður í samræmi við 6. gr. laga nr. 105/2006 um umhverfismat áætlana.

#### 3.1 ÁHRIFA- OG UMHVERFISÞÆTTIR

Þeir þættir í skipulagsvinnunni, sem helst eru taldir geta haft í för með sér umhverfisáhrif, eru áætlanir um byggð, samgöngur og veitur.

- **Byggð** á við landnotkun á borð við íbúðarbyggð, verslun og þjónustu, samfélagsþjónustu, frístundabyggð, athafnasvæði og iðnaðarsvæði.
- **Samgöngur** eiga m.a. við hafnar svæði og megingatnakerfi.
- **Veitur** eiga m.a. við raflínur/-strengi, fráveitukerfi, dælustöðvar og útrásir.



Valdir hafa verið umhverfisþættir sem metnir verða í umhverfisskýrslu vegna mögulegra áhrifa af skipulagsáætluninni. Val umhverfisþátta verður endurskoðað eftir því sem verkinu vindur fram og við gerð skýrslunnar í samræmi við þróun skipulagstillögunnar.

Umhverfisþáttur	Áhrifaþættir (áhrifavaldar)
<b>Sjór</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>gróður, dýr og búsvæði</li> <li>vatnsgæði</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>landfyllingar</li> <li>fráveita</li> </ul>
<b>Yfirborðsvatn</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>gróður, dýr og búsvæði</li> <li>vatnsgæði</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>fráveita</li> <li>meðhöndlun regnvatns</li> </ul>
<b>Grunnvatn</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>vatnsgæði</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>byggð</li> <li>fráveita</li> <li>vatnsöflun</li> </ul>
<b>Heilsufar íbúa</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>aðgengi að stígum</li> <li>aðgengi að útivistarsvæðum</li> <li>heilsueflandi samfélag</li> </ul>
<b>Öryggi</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>ágangur sjávar</li> <li>umferðaröryggi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>strandsvæði</li> <li>íbúðarsvæði</li> <li>samgöngukerfi</li> </ul>
<b>Efnahagur og atvinnulíf</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>staðbundið</li> <li>áhrif frá aðliggjandi sveitarfélögum</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>almenn uppbygging</li> <li>atvinnuframboð</li> <li>atvinnuþátttaka</li> </ul>
<b>Íbúáþróun</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>íbúafjöldi</li> <li>íbúasamsetning</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>uppbygging atvinnusvæða</li> <li>atvinnuframboð</li> <li>húsnæðisframboð</li> <li>hækkandi meðalaldur</li> <li>lækkandi fæðingartíðni</li> </ul>
<b>Félagslegt umhverfi</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>verslun og þjónusta</li> <li>samfélagsþjónusta</li> <li>útivist og tómstundir</li> <li>samgöngur</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>framboð á þjónustu</li> <li>aðgengi að t.d. leikskóla, skóla og heilsugæslu</li> <li>aðgengi að útivistarsvæðum</li> <li>framboð tímstunda</li> </ul>
<b>Byggð og efnisleg verðmæti</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>íbúðarhúsnæði</li> <li>atvinnuhúsnæði</li> <li>vegir og veitur</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ástand og ásýnd bygginga og grunnvirkja</li> <li>íbúáþróun</li> <li>uppbyggingarmöguleikar</li> <li>miðbær</li> </ul>
<b>Meningarminjar</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>fornminjar</li> <li>hverfisvernd</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>byggð</li> <li>rannsóknir og verndarákvæði</li> </ul>
<b>Náttúruminjar</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>náttúruminjaskrá</li> <li>hverfisvernd</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>rannsóknir og verndarákvæði</li> </ul>

### 3.2 UMHVERFISÁHRIF OG VIÐMIÐ

Umhverfismatið verður sett fram með skýrum hætti, bæði í töflu og í greinargerð. Líklegum áhrifum verður lýst, umfangi þess svæðis sem áhrifin ná til, tímalengd og tíðni áhrifa og hvort um óafturkræf áhrif verði að ræða. Einnig geta einhverjar framkvæmdir haft samlegðaráhrif hvor af annarri. Til grundvallar matinu verður stuðst við gildandi umhverfisverndarmarkmið í stefnuskjölum stjórnvalda, lög og reglugerðir. Að auki verða áhrif metin með hliðsjón af almennri raunhæfni og skynsemi.

### 3.3 VALKOSTIR

Í umhverfismatinu verða metin möguleg umhverfisáhrif valkosta. Á þessu stigi er ekki hægt að gefa tæmandi yfirlit yfir þá kosti sem metnir verða við áætlanagerðina.

Í matinu verða mismunandi kostir bornir saman auk óbreytts ástands, þ.e. gildandi skipulags og þá sviðsmynd að ekkert verði aðhafst miðað við núverandi ástand. Kostir verða bornir saman m.t.t. umhverfisþátta og settir fram í töflu – t.d. á eftirfarandi hátt (dæmi óháð Hafnarfirði).

Skipulagskostir								
	01	02	03	04	05	06	07	08
Umhverfisþættir > V Valkostir/viðfangsefni	Samfélag	Náttúrufar og dýralíf	Náttúru- og menningarminjar	Vatn, sjór, strönd	Landslag, ásýnd	Hljóðvist	Loftgæði og loftslag	Náttúruvá og öryggismál
Byggð - kostur 1	★ ATH	★ ATH	★ ATH	★ ATH	★ ATH	★ ATH	★ ATH	★ ATH
Byggð - kostur 2	★ ATH	★ ATH	★ Slæmt ★ Gott ★ Óviss áhrif	★ ATH	★ ATH	★ ATH	★ ATH	★ ATH
Samgöngur - kostur 1	★ ATH							
Samgöngur - kostur 2	★ ATH							
Fráveita - kostur 1	★ ATH							
Fráveita - kostur 2	★ ATH							

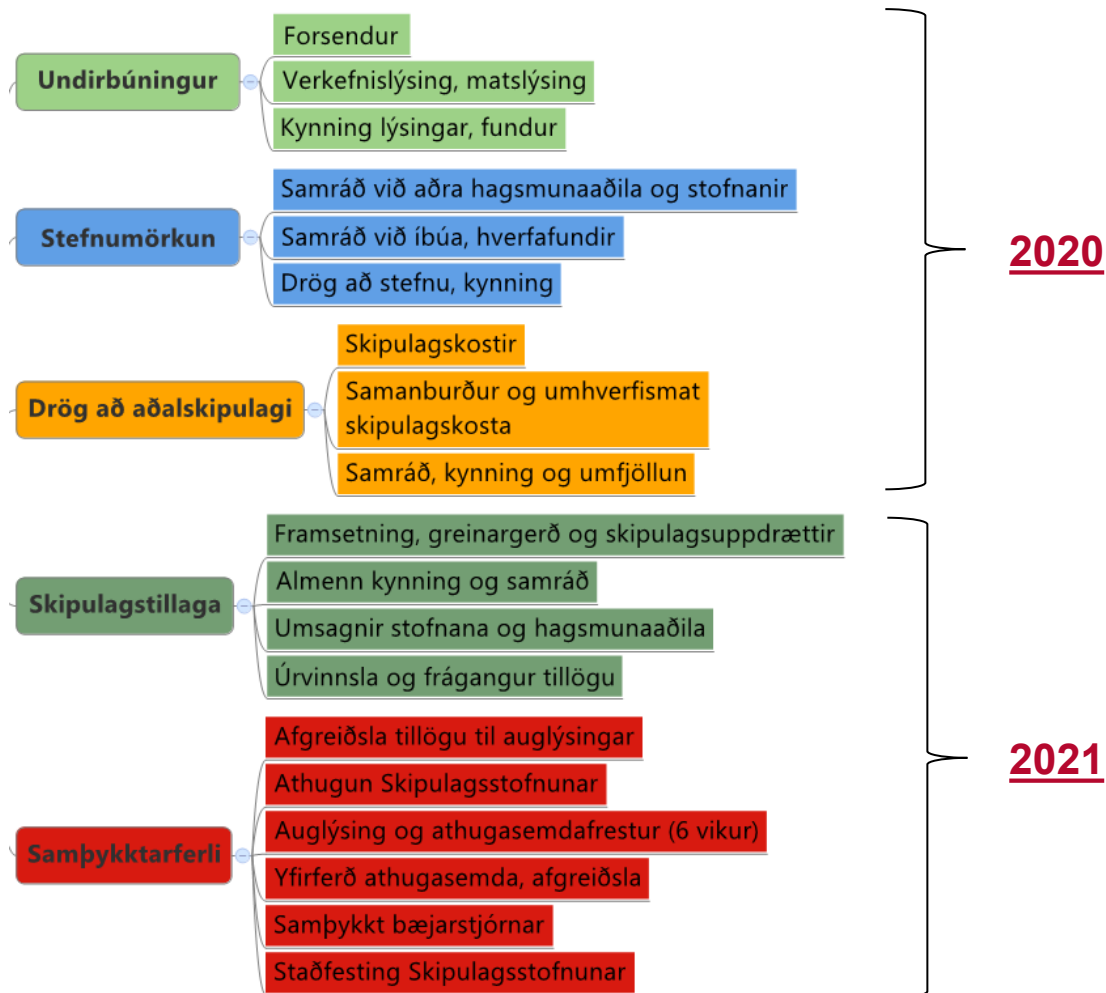
- ★ Jákvæð áhrif
- ★ Neikvæð áhrif
- ★ Óviss áhrif
- ★ Háð útfærslu
- ★ Engin áhrif - á ekki við

Mynd 1. Mat skipulagskosta - dæmi.

## 4 SKIPULAGSFERILL, SAMRÁÐ OG KYNNING

### 4.1 SKIPULAGSFERILL OG TÍMAÁÆTLUN

Megináfangar endurskoðunar aðalskipulagsins:



Að lokinni kynningu á skipulagslýsingu verða unnin drög að aðalskipulagi þar sem skipulagskostir verða metnir. Drög verða kynnt og rædd á opnum kynningar- og samráðsfundum. Í framhaldi af því leggur skipulags- og byggingarráð tillögu að endurskoðuðu aðalskipulagi fyrir bæjarstjórn. Tillagan skal kynnt á almennum fundi áður en hún verður afgreidd til auglýsingar og send Skipulagsstofnun til yfirferðar.

Að lokinni yfirferð Skipulagsstofnunar verður fullunnin skipulagstillaga og umhverfisskýrsla auglýst skv. 31. gr. skipulagslaga nr. 123/2010. Þá verður gefinn kostur á athugasemdum í a.m.k. sex vikur.

Að athugasemdafresti loknum mun skipulags- og byggingarráð yfirfara athugasemdir sem kunna að berast og gera tillögu til bæjarstjórnar um afgreiðslu þeirra. Gefi athugasemdir tilefni til meiriháttar breytinga á skipulagstillögunni skal hún auglýst að nýju.

Samþykkt skipulag verður sent Skipulagsstofnun til staðfestingar, sem birtir auglýsingu um gildistöku þess í B-deild Stjórnartíðinda. Jafnframt skal afgreiðsla sveitarstjórnar send þeim sem athugasemdir gerðu.

Auglýsing, samþykkt og afgreiðsla aðalskipulags verður í samræmi við 31. og 32. gr. skipulagslaga nr. 123/2010.

## 4.2 UMSAGNARAÐILAR

Leitað verður samráðs og umsagna hjá eftirtöldum aðilum:

- Skipulagsstofnun
- Umhverfisstofnun
- Veitustofnanir og -fyrirtæki
- Minjastofnun Íslands
- Heilbrigðiseftirlit
- Vegagerðin
- Veðurstofa Íslands
- Landsnet
- Isavia
- Svæðisskipulagsnefnd höfuðborgarsvæðisins
- Aðliggjandi sveitarfélög
  - Garðabær
  - Sveitarfélagið Ölfus
  - Grindavíkurbær
  - Sveitarfélagið Vogar

## 4.3 ÁBENDINGAR OG ATHUGASEMDIR UM LÝSINGU

Á kynningartíma lýsingarinnar er óskað eftir því að almenningur og umsagnaraðilar leggi fram ábendingar, tillögur og sjónarmið um fyrirhugaða endurskoðun aðalskipulagsins. Þær skulu vera skriflegar og berast til umhverfis- og skipulagssviðs Hafnarfjarðar, Norðurhelli 2, 221 Hafnarfirði, eða á netfangið [skipulag@hafnarfjordur.is](mailto:skipulag@hafnarfjordur.is). Tilgreina skal nafn, kennitölu og heimilisfang í innsendum gögnum.

Tímafrestur fyrir ábendingar og athugasemdir er tilgreindur í auglýsingu og á vefsíðu Hafnarfjarðar.